

het Evangelie naar
++ KATA IΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
studie 3

23 april 2015
Bodegraven

terugblik

- ❑ Johannes 1:1-8
proloog / voorwoord
- ❑ het vleesgeworden Woord
en het getuigenis van Johannes
en de ontvangst van beiden

vers 15 -17

¹⁵ Johannes heeft van Hem getuigd
en heeft geroepen, zeggende:
Deze was het, van wie ik zeide:
Die na mij komt, is voor mij geweest,
want Hij was eer dan ik.

¹⁶ Immers uit zijn volheid
hebben wij allen ontvangen
zelfs genade *in plaats van* genade;

¹⁷ want de wet is door Mozes gegeven,
de genade en de waarheid
werd door Jezus Christus.

> genade is DE waarheid sinds Jezus Christus
Johannes = JAHWEH is genadig

Johannes 1

¹⁸ Niemand heeft ooit God gezien;
de eniggeboren Zoon,
die aan de boezem des Vaders is,
die heeft Hem doen kennen.

[universeel Bijbels getuigenis >]

ΘΕΟΝ	ΟΥΔΕΙΣ	ΕΩΡΑΚΕΝ	ΠΩΠΟΤΕ
God	niemand	heeft-gezien	ooit
God	niemand	heeft gezien	ooit

Exodus 33:20

Hij zeide: Gij (=Mozes) zult mijn aangezicht niet kunnen zien, want **geen mens zal Mij zien** en leven.

1Timotheüs 1:17

De Koning der eeuwen, de onvergankelijke, de **onzienlijke**, de enige God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid! Amen.

Kolosse 1:15

Hij (=de Zoon) is het beeld van de **onzichtbare** God...

Johannes 1

¹⁸ Niemand heeft ooit God gezien;
de eniggeboren Zoon,
die aan de boezem des Vaders is,
die heeft Hem doen kennen.

belangrijke handschriften (Vat.+ Sin):
de eniggeboren God
> 'God' in de *relatieve* zin: verwekt en zichtbaar

O	ΜΟΝΟΓΕΝΗΣ	ΘΕΟΣ
de	enig-verwekte	God
	eniggeboren	Zoon

Johannes 1

¹⁸ Niemand heeft ooit God gezien;
de eniggeboren Zoon,
die aan de boezem des Vaders is,
die heeft Hem doen kennen.

| St. Vert. 'schoot' > |

O	ΩΝ	ΕΙΣ	ΤΟΝ	ΚΟΛΠΟΝ	ΤΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ
degene	zijnde	tot-in	de	boezem	van-de	Vader
de	die is	aan	de	boezem	des	Vaders

Johannes 13:23 NBG

Een van de discipelen, dien Jezus liefhad,
lag **aan de boezem van Jezus**;

St. Vert.

En een van Zijn discipelen was aanzittende
in den schoot van Jezus, welken Jezus
liefhad.

HN	ANAKEIMENOC	ΕΙC	ΕΚ	ΤΩΝ	ΜΑΘΗΤΩΝ
was	aan-tafel-aanliggende~	één	van-uit	de	leerlingen
-	lag	één	van	de	discipelen

ΑΥΤΟΥ	ΕΝ	ΤΩ	ΚΟΛΠΩ	ΤΟΥ	ΙΗΣΟΥ
van-hem	in	de	boezem	van-de	Jezus
-	aan	de	boezem	van	Jezus

Johannes 1

¹⁸ Niemand heeft ooit God gezien;
de eniggeboren Zoon,
die aan de boezem des Vaders is,
die heeft Hem doen kennen.

tegenwoordige tijd!

de Zoon die NU bij de Vader is
aan de rechterhand Gods

Ο	ΩΝ	ΕΙΣ	ΤΟΝ	ΚΟΛΠΟΝ	ΤΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ
degene	zijnde	tot-in	de	boezem	van-de	Vader
de	die is	aan	de	boezem	des	Vaders

Johannes 1

¹⁸ Niemand heeft ooit God gezien;
de eniggeboren Zoon,
die aan de boezem des Vaders is,
die heeft Hem doen kennen.

| aorist = onbepaalde tijd > |

ΕΚΕΙΝΟΣ ΕΞΗΓΗCΑΤΟ

diegene

˘ontvouwτ˘

die

heeft Hem doen kennen

Hebreeën 1:3

Deze, de **afstraling** zijner heerlijkheid
en de **afdruk** van zijn wezen

ΟC	ΩΝ	ΑΠΑΥΓΑΣΜΑ	ΤΗΣ	ΔΟΞΗΣ
die	zijnde	af-straling	van-de	heerlijkheid
deze	-	de afstraling	zijner	heerlijkheid

ΚΑΙ	ΧΑΡΑΚΤΗΡ	ΤΗΣ	ΥΠΟCΤΑCΕΩC	ΑΥΤΟΥ
en	afdruk	van-de	aanname	van-hem
en	de afdruk	van	wezen	zijn

Johannes 1

¹⁹ En dit was het getuigenis van Johannes, toen de Joden uit Jeruzalem priesters en Levieten tot hem zonden om hem te vragen: Wie zijt gij?

| juridische term: getuigenverklaring |

KAI	AYTH	ECTIN	H	MAPTYPHA	TOY	IΩANNOY
en	dit	is	de	getuigenverklaring	van-de	Johannes
en	dit	is	het	getuigenis	van	Johannes

Johannes 1

¹⁹ En dit was het getuigenis van Johannes,
toen de Joden uit Jeruzalem
priesters en Levieten tot hem zonden
om hem te vragen: Wie zijt gij?

[d.w.z. Judeeërs > uit Judea
[tegenover Galilea (vergl. Joh.7:1)]]

ΟΤΕ	ΑΠΕΚΤΕΙΛΑΝ	[ΠΡΟΣ	ΑΥΤΟΝ]	ΟΙ	ΙΟΥΔΑΙΟΙ
wanneer	vaardigen-af	naar-toe	hem	de	Joden
toen	zonden	tot	hem	de	Joden

ΕΞ	ΙΕΡΟΚΟΛΥΜΩΝ	ΙΕΡΕΙΣ	ΚΑΙ	ΛΕΥΙΤΑΣ
van-uit	Jeruzalem	priesters	en	Levieten
uit	Jeruzalem	priesters	en	Levieten

Johannes 1

¹⁹ En dit was het getuigenis van Johannes,
toen de Joden uit Jeruzalem
priesters en Levieten tot hem zonden
om hem te vragen: Wie zijt gij?

INA	EPWTHCWCIN	AYTON	CY	TIC	EI
opdat	(dat)-zij-zouden-vragen	hem	jij	wie?	jij-bent
om	te vragen	hem	gij	wie	zijt

Johannes 1

²⁰ En hij beleed en ontkende het niet;
en hij beleed: Ik ben de Christus niet.

[algemeen vermoed >]

ΚΑΙ	ΩΜΟΛΟΓΗΣΕΝ	ΚΑΙ	ΟΥΚ	ΗΡΝΗΚΑΤΟ
en	hij-belijdt	en	niet	hij-ontkent~
en	hij beleed	en	niet	ontkende het

ΚΑΙ	ΩΜΟΛΟΓΗΣΕΝ	ΟΤΙ	ΕΓΩ	ΟΥΚ	ΕΙΜΙ	Ο	ΧΡΙΣΤΟΣ
en	hij-belijdt	dat	ik	niet	ben	de	Christus
en	hij beleed	-	ik	niet	ben	de	Christus

Lucas 3

¹⁵ Toen nu het volk in afwachting was
en allen in hun hart overlegden
over Johannes, of hij misschien
de Christus was,

¹⁶ antwoordde Johannes
en zeide tot allen:
Ik doop u in water, doch Hij komt,
die sterker is dan ik,
wiens schoenriem
ik niet waardig ben los te maken;
die zal u dopen in heilige geest en vuur.

Johannes 1

²¹ En zij vroegen hem: Wat dan?

Zijt gij Elia?

En hij zeide: Ik ben het niet.

Zijt gij de profeet?

En hij antwoordde: Neen.

| zoals aangekondigd in Malachi 4:5 > |

ΚΑΙ	ΗΡΩΤΗCΑΝ	ΑΥΤΟΝ	ΤΙ	ΟΥΝ	CΥ	ΗΛΙΑC	ΕΙ
en	zij-vragen	hem	wat ?	dan	jij	Elia	l jij-bent
en	zij vroegen	hem	wat	dan	gij	Elia	zijt

ΚΑΙ	ΛΕΓΕΙ	ΟΥΚ	ΕΙΜΙ
en	l hij-zegt	niet	l ik-ben
en	hij zeide	niet	ik ben het

Malachi 4:5

Zie, Ik zend u de profeet Elia,
voordat de grote
en geduchte dag des HEREN komt.

Johannes 1

²¹ En zij vroegen hem: Wat dan?

Zijt gij Elia?

En hij zeide: Ik ben het niet.

Zijt gij de profeet?

En hij antwoordde: Neen.

[wel in de geest en kracht van Elia >]

KAI	HPΩTHCAN	AYTON	TI	OYN	CY	HAIAC	EI
en	zij-vragen	hem	wat ?	dan	jij	Elia	lijj-bent
en	zij vroegen	hem	wat	dan	gij	Elia	zijt

KAI	ΛΕΓΕΙ	OYK	EIMI
en	hij-zegt	niet	ik-ben
en	hij zeide	niet	ik ben het

Lucas 1:17 (de engel tegen Zacharia)

En hij zal voor zijn aangezicht uitgaan
in de geest en de kracht van Elia,
om de harten der vaders te keren
tot de kinderen
en de ongehoorzamen
tot de gezindheid der rechtvaardigen,
ten einde voor de Heer
een weltoegerust volk te bereiden.

Marcus 1:6

En Johannes was gekleed
met **kameelhaar**
en met een **lederen gordel**
om zijn lendenen,
en hij at sprinkhanen en wilde honing.

2Koningen 1:8

En zij antwoordden hem:
Het was iemand met een **haren klee**d,
en een **lederen gordel**
was om zijn lendenen gebonden.
Toen zeide hij: **Dat is de Tisbiet Elia.**

Johannes 1

²¹ En zij vroegen hem: Wat dan?
Zijt gij Elia?
En hij zeide: Ik ben het niet.
Zijt gij de profeet?
En hij antwoordde: Neen.

[aangekondigd in Deuteronomium 18:15,18 >]

Ο	ΠΡΟΦΗΤΗΣ	ΕΙ	ΣΥ
de	profeet	ben	jij
de	profeet	zijt	gij

ΚΑΙ	ΑΠΕΚΡΙΘΗ	ΟΥ
en	hij-antwoordde	niet
en	hij antwoordde	neen

Deuteronomium 18

¹⁵ **Een profeet** uit uw midden,
uit uw broederen, zoals ik ben,
zal de HERE, uw God, u verwekken;
naar hem zult gij luisteren.

(...)

¹⁸ ... Ik zal mijn woorden
in zijn mond leggen,
en hij zal alles tot hen zeggen,
wat Ik hem gebied.

Johannes 1

²² Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij?

Wij moeten toch antwoord geven aan hen,
die ons gezonden hebben;
wat zegt gij van uzelf?

ΕΙΠΑΝ	ΟΥΝ	ΑΥΤΩ	ΤΙΣ	ΕΙ
zij-zeggen	dan	tot-hem	wie?	jij-bent
zij zeiden	dan	tot hem	wie	zijt gij

Johannes 1

²² Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij?
Wij moeten toch antwoord geven aan hen,
die ons gezonden hebben;
wat zegt gij van uzelf?

INA	ΑΠΟΚΡΙCIN	ΔΩΜΕΝ
opdat	antwoord	(dat)-wij-zullen-geven
toch	antwoord	wij moeten geven

ΤΟΙC	ΠΕΜΨΑCΙΝ	ΗΜΑC
aan-degenen	zendende	ons
aan hen die	hebben gezonden	ons

Johannes 1

²² Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij?
Wij moeten toch antwoord geven aan hen,
die ons gezonden hebben;
wat zegt gij van uzelf?

ΤΙ	ΛΕΓΕΙΣ	ΠΕΡΙ	ΣΕΑΥΤΟΥ
wat ?	jij-zegt	aangaande	jezelf
wat	gij zegt	van	uzelf

Johannes 1

²³ Hij zeide: Ik ben de stem van een die roept in de woestijn:

Maakt recht de weg des Heren,
gelijk de profeet Jesaja gesproken heeft.

[Jesaja 40:3]

ΕΦΗ

hij-zei-met-nadruk

hij zeide

ΕΓΩ

ik

ik ben

ΦΩΝΗ

stem

de stem

ΒΟΩΝΤΟΣ

van-een-om-hulp-roepende

van een die roept

ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ

in de woestijn

in de woestijn

Johannes 1

²³ Hij zeide: Ik ben de stem van een die roept in de woestijn:

Maakt recht de weg des Heren,
gelijk de profeet Jesaja gesproken heeft.

letterlijk maar ook figuurlijk:
het volk was dor en doods en...

ΕΦΗ

hij-zei-met-nadruk

hij zeide

ΕΓΩ

ik

ik ben

ΦΩΝΗ

stem

de stem

ΒΟΩΝΤΟΣ

van-een-om-hulp-roepende

van een die roept

ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ

in de woestijn

in de woestijn

Johannes 1

²³ Hij zeide: Ik ben de stem van een
die roept in de woestijn:

Maakt recht de weg des Heren,
gelijk de profeet Jesaja gesproken heeft.

[de weg van de Heer had met verdraaid...]

ΕΥΘΥΝΑΤΕ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΚΥΡΙΟΥ

maakt-recht! de weg van-Heer

maakt recht de weg des Heren

ΚΑΘΩΣ ΕΙΠΕΝ

zo-als |zei

gelijk heeft gesproken

ΗΣΑΙΑΣ Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

Jesaja de profeet

Jesaja de profeet

Johannes 1

²⁴ En er waren sommigen
afgezonden uit de Farizeeën.

[lett. zij waren afgevaardigd uit de Farizeeën]

ΚΑΙ	ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΙ	ΗΓΑΝ	ΕΚ	ΤΩΝ	ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ
en	afgevaardigd-zijnde~	zij-waren	van-uit	de	Farizeeën
en	afgezonden	er waren	sommigen uit	de	Farizeeën

Johannes 1

²⁵ En zij vroegen hem en zeiden tot hem:
Waarom doopt gij dan,
indien gij de Christus niet zijt,
noch Elia, noch de profeet?

[vergl. vers 19: "wie zijt gij??"]

KAI	HPWTHCAN	AYTON	KAI	EIPAN	AYTΩ
en	zij-vragen	hem	en	zeggen	tot-hem
en	zij vroegen	hem	en	zeiden	tot hem

TI	OYN	BAPTIZEIC
waarom ?	dan	jij-doopt
waarom	dan	gij doopt

Johannes 1

²⁵ En zij vroegen hem en zeiden tot hem:
Waarom doopt gij dan,
indien gij de Christus niet zijt,
noch Elia, noch de profeet?

> de Messiaanse tijd zou worden vooraf gegaan
door een algemene reiniging >

ΕΙ CY OYK ΕΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

indien jij niet |bent de Christus

indien gij niet zijt de Christus

ΟΥΔΕ ΗΛΙΑΣ ΟΥΔΕ Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

noch Elia noch de profeet

noch Elia noch de profeet

Ezechiël 36

²⁴ Ik zal u weghalen uit de volken
en u bijeenvergaderen uit alle landen,
en Ik zal u brengen naar uw eigen land;

²⁵ **Ik zal rein water over u sprengen,**
en gij zult rein worden;

van al uw onreinheden
en van al uw afgoden zal Ik u reinigen;

²⁶ een nieuw hart zal Ik u geven
en een nieuwe geest in uw binnenste;
het hart van steen zal Ik uit uw lichaam
verwijderen en Ik zal u
een hart van vlees geven.

Johannes 1

²⁶ Johannes antwoordde hun
en zeide: Ik doop met water;
midden onder u staat Hij,
van wie gij niet weet,

[lett. in water]

ΑΠΕΚΡΙΘΗ	ΑΥΤΟΙΣ	Ο	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΕΓΩΝ
antwoordde	hen	de	Johannes	!zeggende
antwoordde	hun	-	Johannes	en zeide

ΕΓΩ	ΒΑΠΤΙΖΩ	ΕΝ	ΥΔΑΤΙ
ik	!doop	in	water
ik	doop	met	water

Johannes 1

²⁶ Johannes antwoordde hun
en zeide: Ik doop met water;
midden onder u staat Hij,
van wie gij niet weet,

MECOC	YMΩN	ECTHKEN	ON
midden	van-jullie	hij-staat	die
midden	onder u	staat	Hij van wie

YMEIC	OYK	OIΔATE
jullie	niet	hebben-waargenomen
gij	niet	weet

Johannes 1

²⁷ Hij, die na mij komt,
wiens schoenriem ik niet waardig ben
los te maken.

O	ΟΤΙCΩ	ΜΟΥ	ΕΡΧΟΜΕΝΟC
degene	na	mij	komende~
Hij die	na	mij	komt

Johannes 1

27 Hij, die na mij komt,
wiens schoenriem ik niet waardig ben
los te maken.

OY	OYK	ΕΙΜΙ	[ΕΓΩ]	ΑΞΙΟC	ΙΝΑ
van-wie	niet	ben	ik	waardig	opdat
wiens	niet	ben	ik	waardig	-

ΛΥCΩ	ΑΥΤΟΥ	ΤΟΝ	ΙΜΑΝΤΑ	ΤΟΥ	ΥΠΟΔΗΜΑΤΟC
(dat)-ik-zou-losmaken	van-hem	de	riem	van-het	schoeisel
los te maken	-	-	-riem	-	schoen-

Johannes 1

²⁸ Dit geschiedde te Betanie
over de Jordaan,
waar Johannes doopte.

TAYTA	EN	BHΘANIA	ΕΓΕΝΕΤΟ
deze-dingen	in	Betanië	werd~
dit	te	Bethanië	geschiedde

Johannes 1

²⁸ Dit geschiedde te Betanie
over de Jordaan,
waar Johannes doopte.

men moest de Jordaan passeren
> dood & opstanding!

ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΙΟΡΔΑΝΟΥ

aan-de-overkant van-de Jordaan

over de Jordaan

ΟΠΟΥ ΗΝ Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΠΤΙΖΩΝ

waar-ook | was de Johannes | dopende

waar - - Johannes doopte

Johannes 1

²⁹ De volgende dag

zag hij Jezus tot zich komen en zeide:
Zie, het lam Gods,
dat de zonde der wereld wegneemt.

[vergl. 1:35, 44, 2:1
! > zeven dagen!)]

TH ΕΠΑΥΡΙΟΝ

in-de *de-volgende-morgen*

de volgende dag

Johannes 1

²⁹ De volgende dag
zag hij Jezus tot zich komen en zeide:
Zie, het lam Gods,
dat de zonde der wereld wegneemt.

ΒΛΕΠΕΙ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥΝ ΕΡΧΟΜΕΝΟΝ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ

|hij-bekijkt de Jezus |komende~ naar-toe hem

hij zag - Jezus komen tot zich

ΚΑΙ ΛΕΓΕΙ

en |hij-zegt

en zeide

Johannes 1

²⁹ De volgende dag
zag hij Jezus tot zich komen en zeide:
Zie, het lam Gods,
dat de zonde der wereld wegneemt.

[enkelvoud! >]

ΙΔΕ	Ο	ΑΜΝΟC	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
neem-waar!	het	lam	van-de	God
zie	het	lam	-	Gods

Ο	ΑΙΡΩΝ	ΤΗΝ	ΑΜΑΡΤΙΑΝ	ΤΟΥ	ΚΟΣΜΟΥ
het	wegnemende	de	zonde	van-de	wereld
dat	wegneemt	de	zonde	der	wereld

Johannes 16

- ⁸ En als Hij komt,
zal Hij **de wereld** overtuigen
van **zonde**
en van gerechtigheid
en van oordeel;
⁹ van **zonde**,
omdat zij in Mij niet geloven...

Johannes 1

²⁹ De volgende dag
zag hij Jezus tot zich komen en zeide:
Zie, het lam Gods,
dat de zonde der wereld wegneemt.

[Hij neemt het ongeloof weg!]

ΙΔΕ	Ο	ΑΜΝΟC	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
!neem-waar!	het	lam	van-de	God
zie	het	lam	-	Gods

Ο	ΑΙΡΩΝ	ΤΗΝ	ΑΜΑΡΤΙΑΝ	ΤΟΥ	ΚΟΣΜΟΥ
het	!wegnemende	de	zonde	van-de	wereld
dat	wegneemt	de	zonde	der	wereld

Johannes 1

³⁰ Deze is het, van wie ik zeide:

Na mij komt een man,
die voor mij geweest is,
want Hij was eer dan ik.

ΟΥΤΟC	ΕCΤΙΝ	ΥΠΕΡ	ΟΥ	ΕΓΩ	ΕΙΠΟΝ
deze	is	over	wie	ik	zei
deze	is het	van	wie	ik	zeide

Johannes 1

³⁰ Deze is het, van wie ik zeide:

Na mij komt een man,
die voor mij geweest is,
want Hij was eer dan ik.

ΟΤΙ	ΜΟΥ	ΕΡΧΕΤΑΙ	ΑΝΗΡ	Ο	ΕΜΠΡΟCΘΕΝ
na	mij	komt~	man	die	van-voren
na	mij	komt	een man	die	vóór

ΜΟΥ	ΓΕΓΟΝΕΝ	ΟΤΙ	ΠΡΩΤΟC	ΜΟΥ	ΗΝ
van-mij	is-geworden	dat	eerste	van-mij	hij-was
mij	is geweest	want	eer	dan ik	Hij was

Johannes 1

³¹ En zelf wist ik niet van Hem,
maar opdat Hij aan Israel
zou geopenbaard worden,
daarom kwam ik dopen met water.

[waterdoop een Israëlietische aangelegenheid]

ΚΑΓΩ	ΟΥΚ	ΗΔΕΙΝ	ΑΥΤΟΝ
en-ik	niet	ik-had-waargenomen	hem
en zelf	niet	ik wist	van Hem

ΑΛΛ	ΙΝΑ	ΦΑΝΕΡΩΘΗ	ΤΩ	ΙΣΡΑΗΛ
maar	opdat	(dat)-hij-openbaar-gemaakt-zal-worden	aan-het	Israël
maar	opdat	Hij zou geopenbaard worden	aan	Israel

Johannes 1

³¹ En zelf wist ik niet van Hem,
maar opdat Hij aan Israel
zou geopenbaard worden,
daarom kwam ik dopen met water.

[lett. in water]

ΔΙΑ	ΤΟΥΤΟ	ἤθον	ΕΓΩ	ΕΝ	ΥΔΑΤΙ	ΒΑΠΤΙΖΩΝ
vanwege	dit	kwam	ik	in	water	dopende
-om	daar-	kwam	ik	met	water	dopen